

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie ze skargi A.Ł.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. VI ACz 85/25,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 22 kwietnia 2026 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Skargą z 3 lutego 2026 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego: 23 marca 2026 r.) na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki A.Ł. (dalej: skarżący) wniósł o:

- „1. stwierdzenie przewlekłości postępowania prowadzonego przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. VI ACz [...];
1. stwierdzenie, że przewlekłość miała charakter rażący i długotrwały, z uwagi na wielomiesięczne zaniechanie sporządzenia uzasadnienia postanowienia z 8 maja 2025 r., pomimo skutecznego wniosku strony oraz wielokrotnych wezwań Sądu Apelacyjnego do przekazania akt;
 2. zobowiązanie Sądu Apelacyjnego do niezwłocznego sporządzenia i doręczenia skarżącemu uzasadnienia postanowienia z 8 maja 2025 r. w sprawie VI ACz [...];

3. zobowiązanie Sądu Apelacyjnego do podjęcia w oznaczonym terminie czynności niezbędnych do sporządzenia uzasadnienia postanowienie, w szczególności zapewnienia akt sprawy II C [...];
4. przyznanie skarżącemu odpowiedniej sumy pieniężnej na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy, z uwagi na długotrwałe naruszenie prawa do sądu oraz realne skutki przewlekłości dla skarżącego i małoletnich dzieci”.

W uzasadnieniu skargi podniesiono m.in., że Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie VI ACz [...], postanowieniem z dnia 8 maja 2025 r. oddalił zażalenie skarżącego od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa – Praga z 14 sierpnia 2024 r. (II C [...]). Skarżący 3 czerwca 2025 r. wniósł o sporządzenie pisemnego uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego oraz doręczenie odpisu tego postanowienia z uzasadnieniem. Do dnia wniesienia skargi Sąd Apelacyjny w Warszawie nie sporządził uzasadnienia postanowienia z 8 maja 2025 r. ani nie doręczył go stronie. Skarżący wyjaśnił, że brak uzasadnienia uniemożliwił mu poznanie motywów rozstrzygnięcia i podjęcie decyzji co do dalszych środków ochrony prawnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 1725, dalej: ustawa o skardze na przewlekłość postępowania) - strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Stosownie do art. 5 ust. 1 tejże ustawy, skargę tę wnosi się w toku postępowania w sprawie. Z przepisu tego a contrario wynika,

że niedopuszczalne jest wniesienie skargi na przewlekłość postępowania, które już się zakończyło. Nadrzędnym celem skargi na przewlekłość postępowania jest bowiem zdyscyplinowanie sądu do podjęcia działań zmierzających do zapewniania stronie realizacji prawa do sądu w zakresie rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Funkcja ta traci rację bytu w odniesieniu do postępowań już zakończonych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 7 stycznia 2020 r., I NSP 171/19; 6 listopada 2019 r., I NSP 150/19; 13 marca 2019 r., I NSP 51/18 oraz uchwałę Sądu Najwyższego z 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13).

2. Postępowanie w sprawie toczącej się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygn. VI ACz [...], którego dotyczy skarga, zakończyło się prawomocnie wydaniem postanowienia z 8 maja 2025 r., zaś skarga została złożona po uprawomocnieniu się tego postanowienia. Czyni to bezprzedmiotowym kwestionowanie długości tego postępowania. Innymi słowy skarga nie może mieć za swój przedmiot oceny procesu uzasadniania rozstrzygnięcia, które w sprawie już zapadło i strony dysponują prawomocnym orzeczeniem sądu II instancji co do istoty, zaś samo postępowanie jest zakończone.

3. Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 373 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 5 ust. 1 i art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, skargę odrzucił.

[az]

[a.ł]

Aleksander Stępkowski